

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

ସି ଆର୍ ଏ ସଂଖ୍ୟା 107/1997

ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ସାହୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଆବେଦନକାରୀମାନେ

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଡି. ପଣ୍ଡା, ଓକିଲ

- ବନାମ -

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ

ପ୍ରତିବାଦୀ

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦେବାଶିଷ୍ ବିଶ୍ୱାଳ, ଏ ଏସ୍ ସି.

ପୀଠାସୀନ:

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଚିତ୍ରରଞ୍ଜନ ଦାସ

ରାୟର ତାରିଖ : 28.07.2023

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଚିତ୍ରରଞ୍ଜନ ଦାସ

1. ଏସ୍. ଟି. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 128/1996 ରେ ଡି. ପି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 ସହ ଆଇପିସି ଧାରା 304-B/201/34/ ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଗର ଅପରାଧରେ ଅବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷ ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ବୋଲି ବିଚାର କରି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସନ୍ଦେହ ବାହାରେ ଧାରା 498- A ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥିବା ଅପରାଧରେ, ଅବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଦୋଷୀପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରି ଅବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ସି ଆର୍.ପି.ସି ଧାରା 428 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ପୂର୍ବ ଅଟକ ବିୟୋଗପରେ ଶଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପାଇଁ କଠୋର କାରାବାସ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଦେଇ ସମ୍ବଲପୁରର ବିଜ୍ଞ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 9 ମେ 1997 ରେ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ଆବେଦନଟି ଦାୟର ହୋଇଛି ।

2. ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷ ମାମଲା ଯାହା ଅଭିଲେଖ ଏବଂ ପ୍ରମାଣରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ସାହୁ ହିନ୍ଦୁ ରୀତିନୀତି ଏବଂ ପ୍ରଥା ଅନୁଯାୟୀ 10 ମେ 1992 ରେ କାଜାଲି (ଏହା ପରେ ମୃତକ ବୋଲି କୁହାଯାଏ) କୁ ସହ ବିବାହ ବନ୍ଧନରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇଥିଲେ । ଏହା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଛି ଯେ ବିବାହ ସମୟରେ ରୀତିନୀତି ଅନୁଯାୟୀ ଜନ୍ମାକୁ ବୈବାହିକ ଜିନିଷ ପତ୍ର ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବିବାହ ପରେ ଦମ୍ପତି ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାର ସାସନ ଥାନା

ଅଧୀନରେ ଥିବା ପାଣ୍ଡି ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ବୈବାହିକ ଗୃହରେ ବିବାହ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଛି ଯେ ବିବାହ ପରେ ବର କନ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଥର କନ୍ୟାର ପିତାମାତାଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଗ୍ରସ୍ତ ସମୟରେ କନ୍ୟା ତାଙ୍କ ପିତାମାତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଶାଶୁଘର ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏକ ସ୍ଫୁଟର ଦାବି କରୁଥିବା ଅଭିଯୋଗ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଦାବିପରୁଣ ନକରିଥିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଖରାପ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା । ବିବାହର ପ୍ରାୟ ତିନି ବର୍ଷ ପରେ, 1995 ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସର କୌଣସି ଏକ ସମୟରେ କନ୍ୟାଙ୍କ ପିତାମାତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଅସୁସ୍ଥ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଗଲା । ଏଭଳି ଖବର ଶୁଣିବା ପରେ ମୃତକଙ୍କ ବାପା ଏବଂ ଭାଇ ତାଙ୍କୁ ଖାନାକୁ ଯାଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସେଠାରେ ତାଙ୍କୁ ପାଇ ନଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଶାଶୁ ଘରକୁ ଫେରିଥିଲେ ଯେଉଁଠାରେ ସେମାନେ ନିଜ ଝିଅକୁ ମୃତ ଅବସ୍ଥାରେ ପାଇଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଛି ଯେ ମୃତଦେହକୁ ଦାହ ପରିବର୍ତ୍ତେ ପୋତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଫଳସ୍ଵରୂପ ତା ପରଦିନ ମୃତକଙ୍କ ବାପା ସହାନ ପୋଲିସ ଥାନାରେ ପୋଲିସ ନିକଟରେ ଏକ ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ରିପୋର୍ଟଟି ଧର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅପରାଧକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ ପୋଲିସ୍ ଏହାକୁ ଏଫ୍. ଆଇ. ଆର୍. ଭାବରେ ବିବେଚନା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ସାସାନ୍ ପି. ଏସ୍. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 46 /1995 ମାଧ୍ୟମରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଥିଲା । ଏବଂ ତଦନ୍ତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।

3. ତଦନ୍ତ ସମୟରେ, ପୋଲିସ୍ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଏବଂ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ମୃତଦେହକୁ ବାହାର କରିଥିଲେ ଯାହାକୁ କବର ଦିଆଯାଇଥିଲା, ମୃତଦେହ ଉପରେ ଅପମୃତ୍ୟୁ ତଦନ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ଶବ ବ୍ୟବହେଦ ପାଇଁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ଆଇ. ଓ. ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ, ଯୌତୁକ ସାମଗ୍ରୀ ଜବତ କରିଥିଲେ, ଯୌତୁକ ସାମଗ୍ରୀକୁ କନ୍ୟାର ପିତାମାତାଙ୍କ ଜିମାରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇଥିଲେ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅପରାଧକ ସାମଗ୍ରୀ ଜବତ କରିଥିଲେ, ଶବ ବ୍ୟବହେଦ ରିପୋର୍ଟ ହାସଲ କରିଥିଲେ, ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଗିରଫ କରିଥିଲେ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପଠାଇଥିଲେ, ମୃତକ ପାନ କରିଥିବା ବିଷର ପ୍ରକୃତି ଜାଣିବା ପାଇଁ ଅନ୍ତରାଳର ରସାୟନ ପରୀକ୍ଷା ସୁଚନା ବିବୃତି ହାସଲ କରିଥିଲେ ତଥା ତଦନ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଶେଷ କରି ଅଭିଯୋଗ ଫର୍ଦ୍ଦ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

4. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲା ବିଜ୍ଞ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଗରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ଏବଂ ମିଥ୍ୟା ନିହିତାର୍ଥ ଥିଲା ।

5. ଅଭିଯୋଗନ ପକ୍ଷର ମାମଲା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ପରେ ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ଗଠନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ବିଚାର ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ।

6. ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ, ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷ ମୋଟ 13 ଜଣ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏମ୍ ଓ ଏସ୍ (i), (ii) ଏବଂ (iii) ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥିବା ଭୌତିକ ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକ ସହ ଅନୁଲଗ୍ନକ 1 ରୁ 15 ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରମାଣକୁ ନିଆଯାଇଥିବା ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକୁ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ପ୍ରତିବାଦୀ ପକ୍ଷର ସମର୍ଥନରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଡି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1 ଏବଂ 2 ଭାବରେ ଦୁଇ ଜଣ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ ।

7 . ନିମ୍ନ ଅଦାଲତ ପ୍ରମାଣର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ପରେ ଡି.ପି. ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଧାରା 4 ସହିତ ପଠିତ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 304-B/201 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧପାଇଁ ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ବିଫଳ ହୋଇଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ କରିଥିଲେ । ତଥାପି, ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ଧାରା 498-A ଆଇପିସି ଅଧୀନରେ ଏକମାତ୍ର ଅଭିଯୋଗକୁ ସଫଳତାର ସହ ପ୍ରମାଣ କରିଥିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ ।

8. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ବିଜ୍ଞ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଭୟ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଆଇନର ପ୍ରମାଣକୁ ଅତ୍ୟଧିକ ତର୍କମା କରି ଏକ ଉପସଂହାରରେ ଉପନୀତ ହୋଇଛନ୍ତି ଯେ ଏହା ସମ୍ମୁଖରେ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ପ୍ରମାଣ ଅକାର୍ଯ୍ୟ ଯାହା ଧାରା 498-ଏ ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଗକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରିବା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଚଳାଇବାରେ ଫଳପ୍ରସ୍ତୁ କିମ୍ବା ଅଜ୍ଞେୟ ନୁହେଁ ଅତଏବ ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅତୁଚ୍ଚ ନୁହେଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଏ ଯେ ସାକ୍ଷୀମାନେ ଯୌତୁକ ଦାବିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ଫଳସ୍ୱରୂପ କନ୍ୟାଙ୍କୁ ଲଗାତର ଏବଂ ସ୍ୱଳ୍ପ ଭାବରେ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗରେ ମଧ୍ୟ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ବିକ୍ଷିପ୍ତ ବିବୃତି ବିଶେଷ କରି ପିତାମାତା ଏବଂ ମୃତକଙ୍କ ଭାଇ କୌଣସି ଅନୁମାନ ଛାଡ଼ିନାହାନ୍ତି ଯେ ଯଦିଓ କନ୍ୟା ବାରମ୍ବାର ପିତାମାତାଙ୍କ ଘରକୁ ଗ୍ରସ୍ତ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଥିଲେ, ଏହି ବିବୃତିରୁ କିଛି ପ୍ରକାଶ ପାଇନାହିଁ ଯେ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ବର କିମ୍ବା ଶାଶୁଘର ପକ୍ଷରୁ ଏକ ସ୍ମୃତର ପାଇଁ ବାରମ୍ବାର ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରତିରକ୍ଷା ସାକ୍ଷୀ ବିଶେଷ କରି ଡି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ 1 ବିଶେଷ କରି ଡି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1 ଯିଏ କେହି ନୁହଁନ୍ତି ବରଂ ବିବାହରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥି ଥିବା ମୃତକଙ୍କ ବାପାଙ୍କ ଭିଣେଇଙ୍କ, ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ଦେଖି, ଯିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ଶପଥରେ କହିଥିଲେ ଯେ ବିବାହ ସମୟରେ ଯୌତୁକ ଦାବି କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ସେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୈବାହିକ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ କୌଣସି ସମୟରେ ସେ ସ୍ମୃତର ଦାବି ସମ୍ପର୍କରେ ମୃତକ କିମ୍ବା ଶ୍ୱଶୁରଙ୍କ ତରଫରୁ କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ ପାଇ ନଥିଲେ, ପିତା, ମାତା ଓ ଭାଇଙ୍କ ବିବୃତି ଯୌତୁକ ଦାବି କରାଯାଇଥିବ ପରି ଏକ ଅନୁମାନ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନୁହଁ ।

9. ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ସ୍ଥାୟୀ ଓକିଲ ଏକ ଚିପ୍ପଣୀ ବ୍ୟତୀତ ନିବେଦନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ପି ଡବ୍ଲୁ 10,11 ଏବଂ 12 ର ବୟାନରେ ସ୍ଥିରତା ରହିଛି ଯେ ଯୌତୁକ ଦାବି ଏବଂ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରତି କ୍ରମାଗତ ଖରାପ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜକୁ ବୁଝାଇପାରିନଥିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଉପାୟଗୁଡ଼ିକ ବନ୍ଦ ହେଇଯିବା ପରେ ବିଷ ଖାଇ ତାଙ୍କ ଜୀବନକୁ ଶେଷ କରିବା ଭଳି କଠୋର ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ନେବେଦିତ ହୋଇଛି ଯେ ଧାରା 498-A ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧର ଅଭିଯୋଗ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ପି ଡବ୍ଲୁ 10,11 ଏବଂ 12 ର ପ୍ରମାଣ ଯଥେଷ୍ଟ ଏବଂ ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଅପରାଧ କରିଥିବା ସଠିକ୍ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଆକ୍ଷେପିତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସହ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଦରକାର ନାହିଁ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ।

10. ଏହା କହିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ଯେ ଅପରାଧ ଯେତିକି ଗୁରୁତର ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ସେହିଭଳି ହେବା ଉଚିତ । ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରମାଣକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ଏକ ସୁସ୍ଥ ପରୀକ୍ଷଣରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରମାଣ ପାଇଥିଲେ ବି ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ଅର୍ଥାତ ପି. ଡବ୍ଲୁ. 1 ରୁ 6 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିବୃତିକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାକୁ ଅନୁପ୍ରେରିତ ହୋଇନାହାନ୍ତି ଏବଂ ନିକଟସ୍ଥ ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କ ଯେପରିକି ପି ଡବ୍ଲୁ 10,11 ଏବଂ 12 ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରମାଣ ପରସ୍ପର ସହିତ ସୁସଂଗତ ନୁହେଁ, ସେହିପରି ଅନୁସନ୍ଧାନ ସମୟରେ ପୋଲିସ ଦ୍ୱାରା ଧାରା 161 ସି ଆର ପି ସି ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଲେଖନ କରାଯାଇଥିବା ସେମାନଙ୍କର ପୂର୍ବ ବିବୃତି ସହିତ ମଧ୍ୟ ସୁସଂଗତ ନୁହେଁ ।

11. ମାମଲାର ଯଥାର୍ଥତା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ, ପ୍ରମାଣରୁ ମିଳିଥିବା ଘଟଣାର ମୂଳ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ବିବାହର ସାତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହ ଘଟିଥିବା ମୃତ୍ୟୁକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ମୃତ୍ୟୁର ଠିକ୍ ପୂର୍ବରୁ ଯୌତୁକ ଦାବି ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ହୋଇଥିବା ଦୁର୍ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ପାଇଁ, ଯାହାକୁ "ଯୌତୁକ ଜନିତ ମୃତ୍ୟୁ" ବୋଲି କୁହାଯାଏ, ଆବେଦନକାରୀମାନ ଆଇପିସି ଧାରା 498-A/304-B/34 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ଅଭିଯୋଗରେ ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ । ଯେହେତୁ ଅଭିଯୋଗ ଥିଲା ଯେ ପ୍ରମାଣ ନଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ମୃତକଙ୍କ ପିତାମାତା ପକ୍ଷର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ମୃତଦେହକୁ ପୋଡ଼ି ପ୍ରମାଣକୁ ଲୁଚାଇବାକୁ କରିବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଥିଲା, ଆବେଦନକାରୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା ଅପରାଧ 201 ଏବଂ ଡି. ପି. 4 ଅଧିନିୟମ ଅପରାଧ ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଗର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ ।

12. ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା ଏବଂ ଡି ପି ଅଧିନିୟମ 4 ର ଅପରାଧର ଅଭିଯୋଗ ଗୁଡ଼ିକକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବାରେ ଅଭିଯୋଗନ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରମାଣକୁ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତ ଅବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି

ଯଦିଓ ବିବାହର ସାତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବୈବାହିକ ଗୃହରେ ମୃତକଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଛି ଏବଂ ଏହା ସ୍ୱାଭାବିକ ନୁହେଁ ମଧ୍ୟ । ତେବେ, ବିଜ୍ଞ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦେଖିଛନ୍ତି ଯେ ଅଭିଯୋଗନ ପକ୍ଷ ଅଭିଯୋଗ 498-A ଆଇ ପି ସି କୁ ପ୍ରମାଣ କରିଛନ୍ତି ।

13. ପ୍ରମାଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ବିଷ ସେବନ ଯୋଗୁଁ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଛି ଏବଂ ସିଲ ରିପୋର୍ଟରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ବିଷରେ ଅର୍ଗାନୋ ଫସଫରସ୍ ପଦାର୍ଥ ରହିଛି ।

14. ଆଇପିସିର ଧାରା 498-A ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ଅଭିଯୋଗକୁ ସ୍ୱଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରମାଣ ଆବଶ୍ୟକ ।

(1) ମହିଳା ବିବାହିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ;

(2) ତାଙ୍କୁ ନିଷ୍ଠୁରତା କିମ୍ବା ନିର୍ଯ୍ୟାତନାର ଶିକାର ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ; ଏବଂ

“ ଧାରା 498-A ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପ୍ରମାଣିତ କରିବା ପାଇଁ, ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କୁ ଏପରି ନିର୍ଯ୍ୟାତନାର ଅଭିଯୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଯାହା ତାଙ୍କୁ ଯୌତୁକର କୌଣସି ବେଆଇନ ଦାବି ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ କରିବ, କିମ୍ବା ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ତରଫରୁ ଏପରି କୌଣସି ଇଚ୍ଛାକୃତ ଆଚରଣ, ଯାହା ମହିଳାଙ୍କୁ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିପାରେ କିମ୍ବା ଜୀବନ, ଅଙ୍ଗ କିମ୍ବା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତି ଗୁରୁତର ଆଘାତ କିମ୍ବା ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ । ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାରେ, ଏପରି କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଅନ୍ୟଥା ସନ୍ଧାନ କରାଯାଇପାରିନଥିଲା ଯାହା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଏପରି ଏକ ଅପରାଧ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଏହି ମତାମତରେ ପହଞ୍ଚିପାରିବ ।

ଧାରା 498-A ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ସହଜ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା "ନିଷ୍ଠୁରତା" ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହା କେବଳ ସେତେବେଳେ ହୋଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ମହିଳା କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ସହ ଜଡ଼ିତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତି ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ବେଆଇନ ଦାବି ପୂରଣ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଦିଆଯାଏ, ଯାହା ଧାରା 498-ଏ ଅନୁଯାୟୀ "ନିଷ୍ଠୁରତା" ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅଟେ ।

(3) ଏପରି ନିଷ୍ଠୁରତା କିମ୍ବା ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ମହିଳାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିବ ।

ଧାରା 498-ଏ ର ମୌଳିକ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ନିଷ୍ଠୁରତା ଏବଂ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା, ଆହୁରି ବ୍ୟାଖ୍ୟା (b) ଯାହା ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ସହିତ ଜଡ଼ିତ, ଶାରୀରିକ ଆଘାତର ଅନୁପସ୍ଥିତି କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ଯୌତୁକ ଦାବି ପାଇଁ ଜବରଦସ୍ତ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ଏହା ସ୍ୱାମୀ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଏକସ୍ୱ କିମ୍ବା ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ।

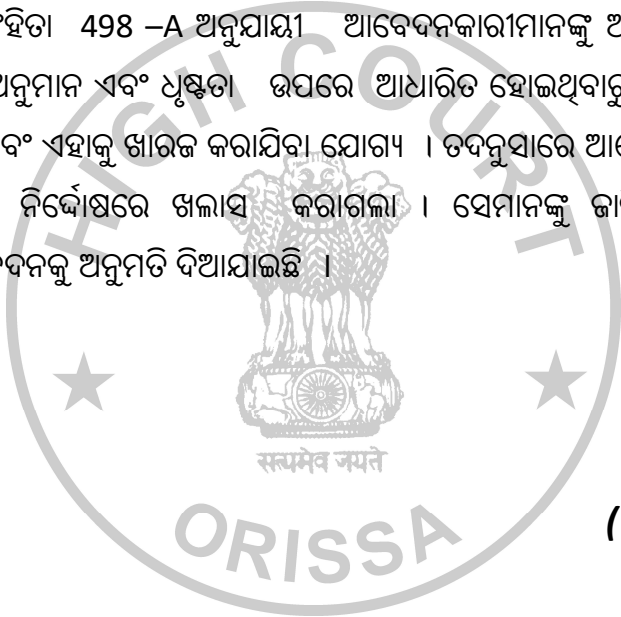
ନିଷ୍ଠୁରତାର ପରିଣାମ ଯାହା ଜଣେ ମହିଳାଙ୍କୁ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିପାରେ କିମ୍ବା ମହିଳାଙ୍କ ମାନସିକ କିମ୍ବା ଶାରୀରିକ ଜୀବନ, ଅଙ୍ଗ କିମ୍ବା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ଗୁରୁତର ଆଘାତ କିମ୍ବା ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ ଧାରା 498ଏ ର ପ୍ରୟୋଗକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।”

15. ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱାଧୀନ ପ୍ରମାଣରୁ ଏକ ସଙ୍କେତ ନେଇ, ଏହାର ପରୀକ୍ଷଣରେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ବିବାହର ତୁରନ୍ତ ପରେ ମୃତକ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ପିତାମାତାଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ସ୍କୁଲର ଦାବି ବାହାନା କରି ତାଙ୍କ ଶ୍ୱଶୁର ଶାଶୁଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖରାପ ବ୍ୟବହାର ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ । ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ବିବୃତି ବିଶେଷ କରି ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 10, 11 ଏବଂ 12 ସାଧାରଣ ପ୍ରକୃତିର ବୋଲି ମନେହୁଏ କାରଣ ଏହି ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିନାହାଁନ୍ତି ଯେ ମୃତକଙ୍କୁ କିପରି ଖରାପ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାର ଶିକାର କରାଯାଇଥିଲା ।

16. କେତେବେଳେ ଏପରି ଖରାପ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ମୃତକ କିପରି ଏଭଳି ନିର୍ଯ୍ୟାତନାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ ସେ ବିଷୟରେ କୌଣସି ସଙ୍କେତ ନାହିଁ । ଏହି ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟର ସତ୍ୟତାକୁ ଗନ୍ଧାରତାର ସହ ନିଆଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା ଯଦି ସ୍କୁଲର ଯୌତୁକ ଦାବି ପାଇଁ ତାଙ୍କ ସହ ହୋଇଥିବା ଖରାପ ବ୍ୟବହାର ବିଷୟରେ ମୃତକ ମୃତ୍ୟୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭିଯୋଗ କରି ଅସୁଥାନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ପିତାମାତା ଏବଂ ନିକଟ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଯେପରିକି ପି ଡବ୍ଲ୍ୟୁ 10 ,11 ଏବଂ 12 ସମେତ ଅଭିଯୋଗନ ପକ୍ଷର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରମାଣରେ ଏପରି କିଛି ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ ଯେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଦିନରେ ତାଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ବ୍ୟତୀତ ମୃତକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ କୌଣସି ସମୟରେ ସେଭଳି ଅଭିଯୋଗ ଜାରି ରଖିଥିଲେ କିମ୍ବା ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଏହା ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରିବ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଏପରି ଦାବି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାଶିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଏପରି ପ୍ରକୃତିର ହୋଇପାରେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେ ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଉପାୟ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଛି ଏବଂ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏପରି ସୁସଂଗତ ପ୍ରମାଣର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଏହି ଅଭିଯୋଗକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରି ପ୍ରମାଣ ଯଥେଷ୍ଟ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରିବା ଅଯୌକ୍ତିକ ନୁହେଁ ବରଂ ଅସମ୍ଭବ । ଏହା ନିଜେ ନିମ୍ନରେ ଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁସନ୍ଧାନରୁ ଆହୁରି ସୁରକ୍ଷିତ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ ଯେତେବେଳେ ଏହା ଅନୁଚ୍ଛେଦ-9 ରେ ଏହାର ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ " ଅତ୍ୟନ୍ତ ଏହା ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ କିଛି ତଥ୍ୟ ଅଛି ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ, ମାୟଧର, ଜିବର୍ଦ୍ଧନ ଏବଂ 'ସୁରବାଳୀ ' ଯୌତୁକ ପାଇଁ ନୁହେଁ, ବରଂ ପିଲା ଜନ୍ମ କରିବାରେ ତାଙ୍କ ଅକ୍ଷମତା ପାଇଁ ମୃତକଙ୍କୁ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଦେଉଥିଲେ, ଯାହା ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷର ମାମଲା ନୁହେଁ ।

17. ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଭାବରେ, ପି ତନ୍ମୁ 10 ,11 ଏବଂ 12 ସମେତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ପ୍ରମାଣର ବିବାହ ପରେ ସନ୍ତାନ ପ୍ରସବ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିବାରୁ ମୃତକଙ୍କ ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା କୌଣସି ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ସହ ସଂଯୋଗ ନାହିଁ । ଫଳସ୍ଵରୂପ 498-A ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ଘଟାଇବାରେ କୌଣସି ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇ ନାହିଁ ।

18. ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା 498 –A ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଗନପକ୍ଷ ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ବୋଲି ଏହା ସ୍ଵରକ୍ଷିତ ଭାବରେ କୁହାଯାଇପାରିବ । ତେଣୁ, ବିଜ୍ଞ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଉତ୍ପନ୍ନ ଉପସଂହାରରେ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା 498 –A ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ,ଅନୁମାନ ଏବଂ ଧୂଷ୍ଟତା ଉପରେ ଆଧାରିତ ହୋଇଥିବାରୁ ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସହନୀୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହାକୁ ଖାରଜ କରାଯିବା ଯୋଗ୍ୟ । ତଦନୁସାରେ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ଅଭିଯୋଗରୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରାଗଲା । ସେମାନଙ୍କୁ ଜାମିନନାମାରୁ ମୁକ୍ତ କରାଯାଉ । ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

(*ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାସ*)
ନ୍ୟାୟମୁର୍ତ୍ତି

କେସି ବିଶୋଇ /ବରିଷ୍ଠ ସଚିବ

ଅସ୍ଥୀକରଣ

" ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଦ୍ୱୟ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ । "

ଅନୁବାଦକ

ସୌମ୍ୟରଂଜନ ବେହେରା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ

